

FAUBOURG, EEN GROENE TOEKOMST TEGEMOET

SITUERING - OMGEVINGSCONTEXT

De projectsite, een deel van de wijk Faubourg bevindt zich in de stad Vilvoorde in de provincie Vlaams Brabant.

De wijk Faubourg is gelegen tussen de wijk Peutie en het centrum van Vilvoorde. De wijk wordt begrensd door de spoorweglijn Antwerpen-Brussel en is hiermee gescheiden van het centrum van Vilvoorde ten zuidwesten. Ten oosten wordt de wijk Faubourg ingesloten door de Woluwelaan.

De projectsite grenst aan het **buurtpark Hazeweide** (ca 3.3 ha).

De wijk wordt gekenmerkt door **aaneengesloten eensgezinswoningen**. De sociale woningen werden gebouwd in de 'tuinwijk'-gedachte en zijn nu in handen van de IVMH.

De bevolkingssamenstelling en -afkomst is divers. De bewoners hebben overwegend een bescheiden inkomen.

SWOT

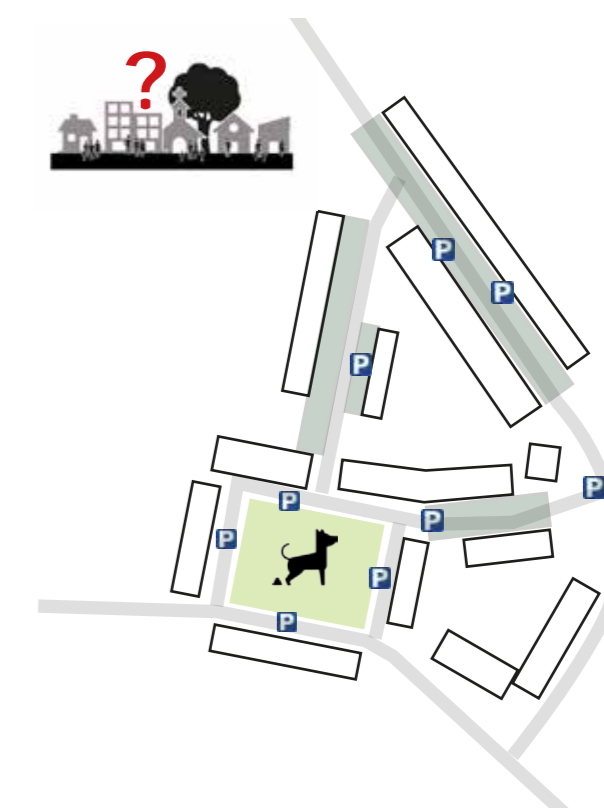
sterktes

- aanwezigheid van het **buurtpark Hazeweide**
- buurtpark is **toegankelijk** voor fietsers en rolstoelgebruikers
- 7 waardevolle **hoogstambomen** op het J.W. plein
- meerdere kleine, **onverharde voetpadjes**
- twee **bushaltes** op korte wandelafstand
- sporthal, CC en lagere school in de nabije buurt
- buurtcomité in de sporthal
- **zichtrelatie** tussen **achtertuintjes** (binnengebied)

zwaktes

- **geen gevarieerd groen**
- veel **hondenpoep** op het J.W. plein
- **koning auto**
- onverzorgde, vaak verharde voortuinen
- nergens gevelgroen
- de wijk heeft **geen identiteit**
- vuil straatmeubilair

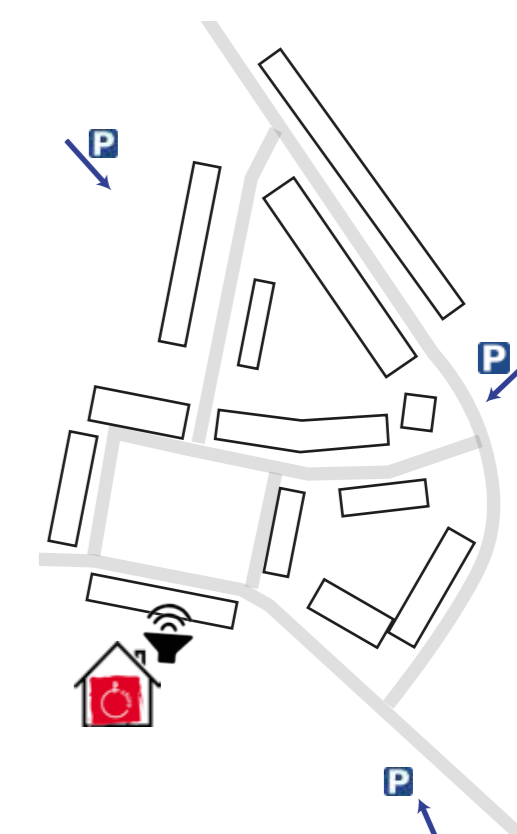
kansen

- potentieel voor **collectieve tuin**
- mogelijkheden voor een **beter parkeerbeleid**
- kansen voor **klimaatadaptieve** inrichting openbare ruimte
- ruimte voor een betere infrastructuur voor **zachte weggebruikers**
- mogelijkheden om het buurtpark te **verankeren** met de wijk
- **identiteit** van de wijk kan vernieuwd worden

bedreigingen

- **parkeerdruk**
- **(geluids)overlast** door activiteiten jeugdbeweging (fuiven...)

VISIE - een groene toekomst tegemoet!

Het ontwerp steunt op de **kracht van het collectief** en wil een stimulus zijn voor een **sociaal sterke wijk**:

- het Jozef Wautersplein wordt omgevormd tot het **groene, kloppende hart** van de wijk waar jong en oud kunnen ontspannen en elkaar leren kennen; een plein met een **eigen identiteit**
- het binnengebied maakt een **knipoog naar 'Urban Agriculture'** en heeft hiermee een zinvolle en gezonde betekenis voor haar bewoners. Bovendien draagt deze **collectieve pluktuin** bij tot spontane en waardevolle ontmoetingen
- de **groene link** tussen het buurtpark en de wijk wordt terug **zichtbaar** gemaakt
- **vergroende straten** met ruimte voor fietsers en wandelaars leveren een **bijdrage aan de lokale groenstructuur**
- het **'delen van wagens'** wordt gestimuleerd via een aangepast parkeerbeleid en vermindert de parkeerdruk

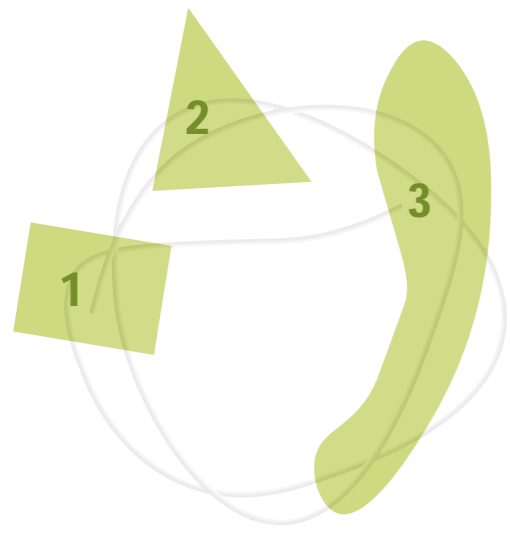

vergroende straten lokken mensen naar buiten

FAUBOURG, EEN GROENE TOEKOMST TEGEMOET

CONCEPT - ruimtelijk-functionele inrichting

'DRIE HOVEN, DRIE SFEREN'

- 1. het groene hof**
Het J.W. plein, als **groen, kloppend hart**, middelpunt van sociaal leven.
- 2. Hortus Conclusus**
De **collectieve binnentuin van de smaak**, waar bewoners samen kunnen picknicken van alles wat deze tuin te bieden heeft.
- 3. de groene weide**
Het buurtpark, als plek die uitnodigt om te **bewegen** en te spelen, waarbij **contact met de natuur** centraal staat.

DE GROENE '(BE)GELEIDERS'

De aangename, vergroende woonstraten lokken een **informele wandeling** uit 'tussen en doorheen' de drie hoven.

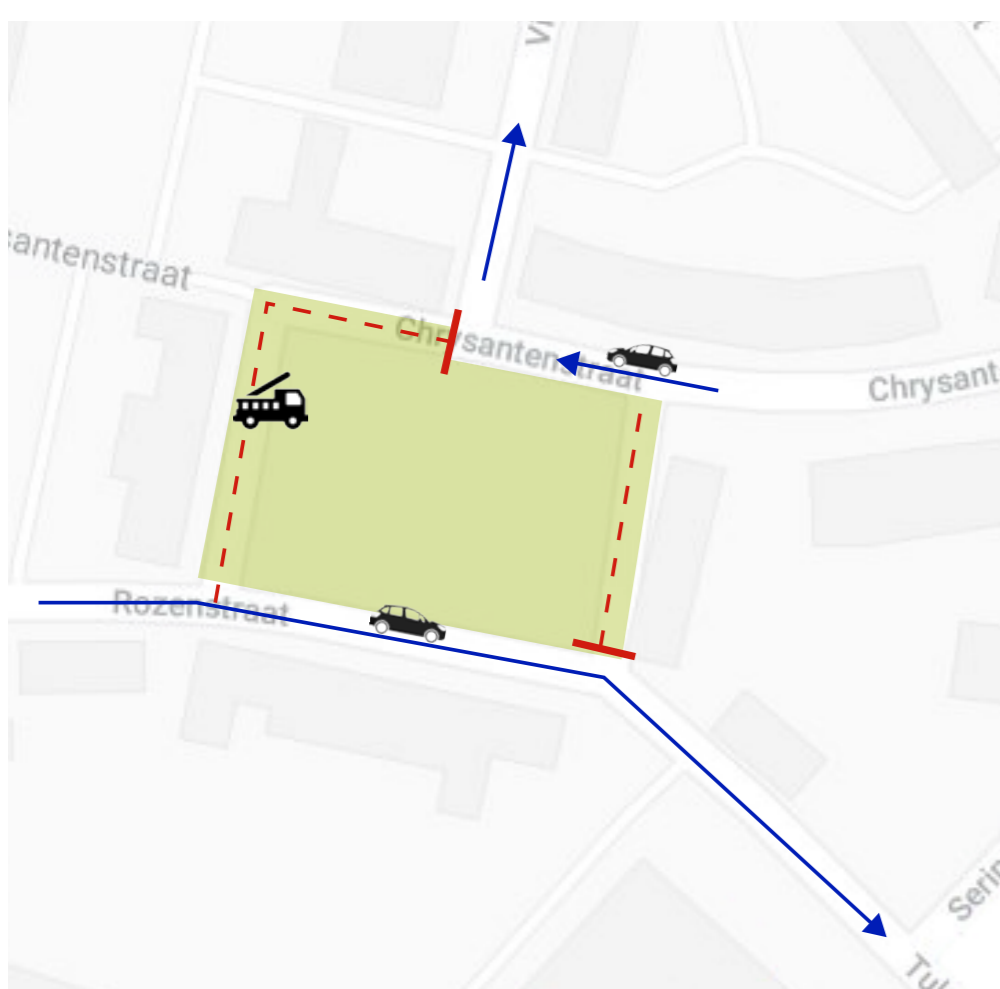
DE GROENE 'STEMPEL'

Een **klimaatadaptief en circulair** ontwerp drukt zijn stempel op Faubourg en geeft haar een **vernieuwde identiteit** als groene en sociale woonplek.

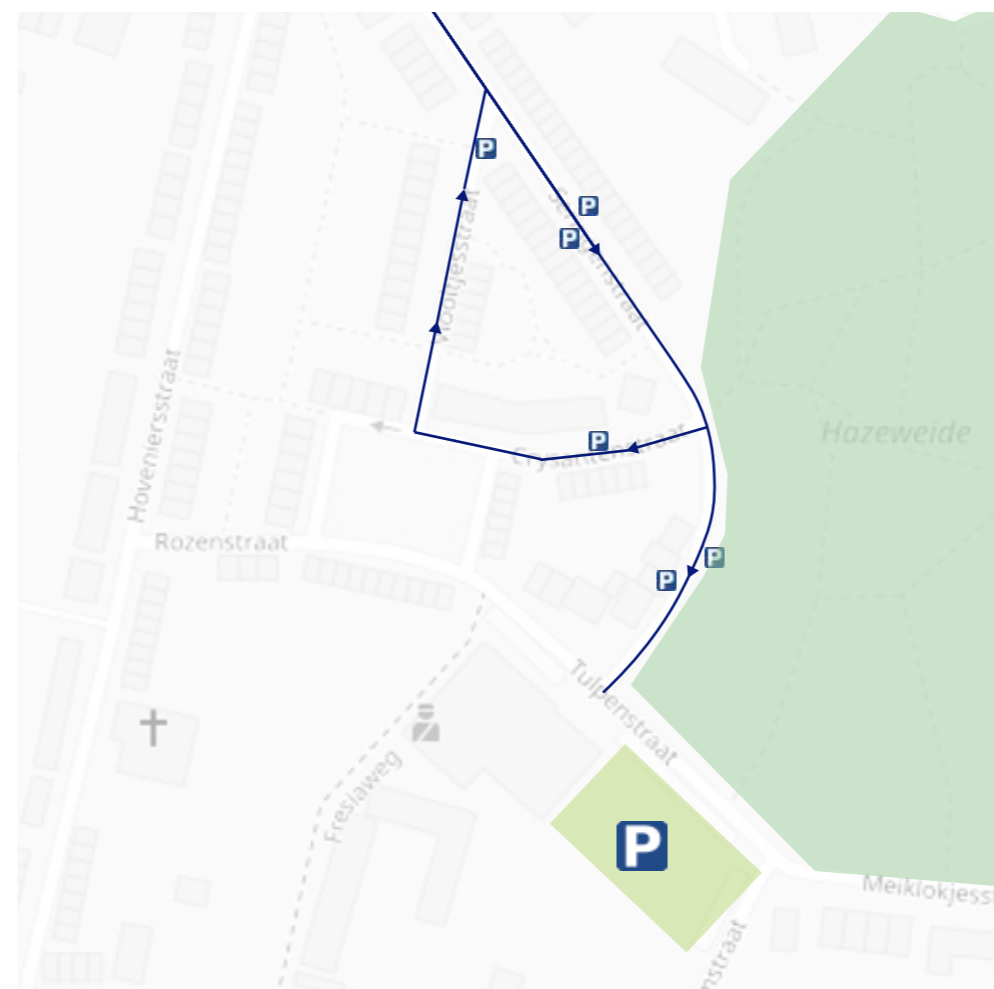
DEELCONCEPT - 'ACTIEF TRANSPORT'

AUTOLUW PLEIN

Er kan **niet** meer worden **geparkeerd op het plein**. Bovendien wordt er twee maal een **knip** aangebracht. Het autovrije gedeelte van het plein is wel nog toegankelijk voor hulpdiensten.

VERGROENDE PARKEERHAVEN

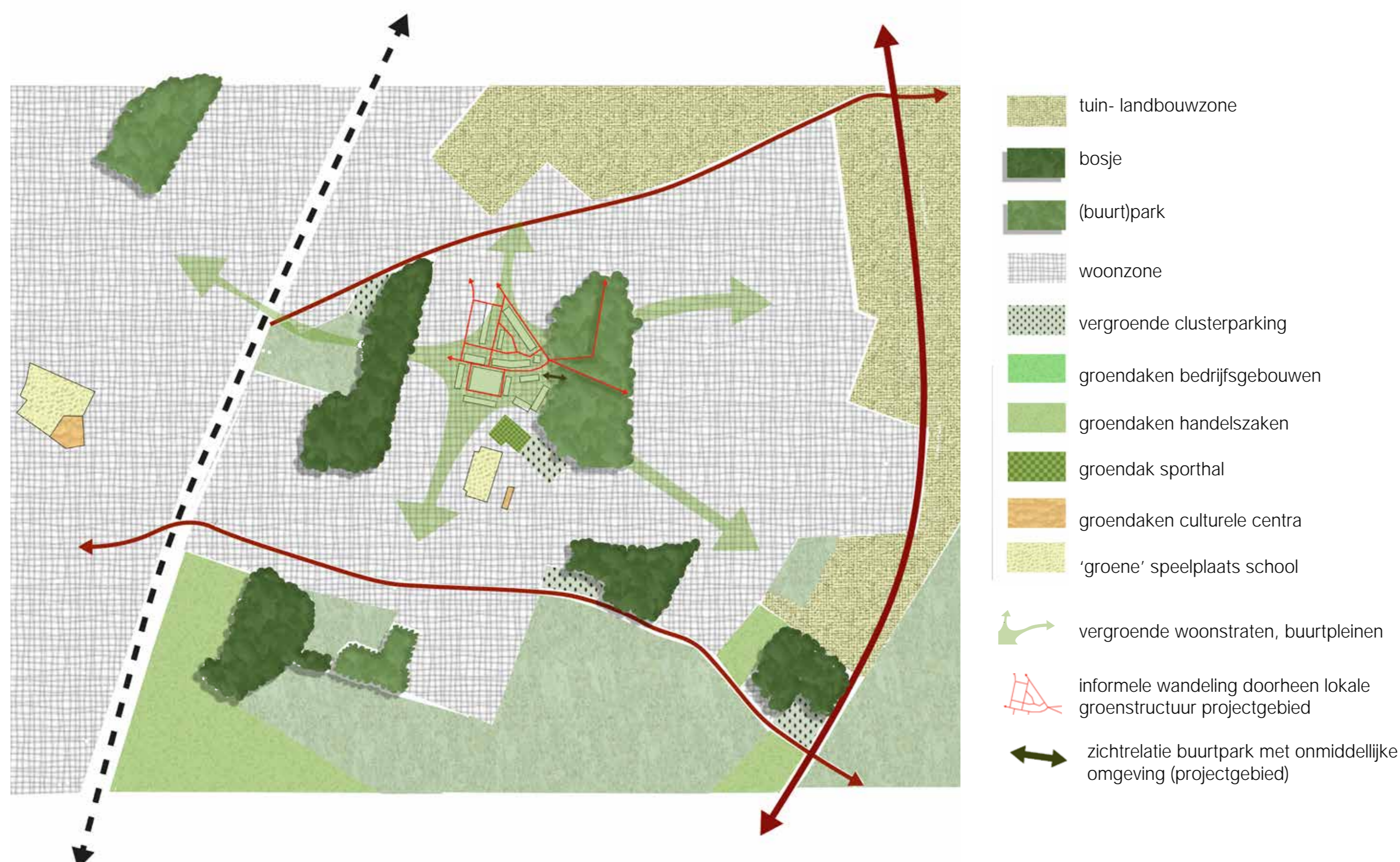
De parking langs de sporthal wordt **vergroend** en uitgebreid met **40 extra parkeerplaatsen** met een ophaalpunt voor **deelwagens**. In functie van de **beeldkwaliteit** is **parkeren** in de Viooltjesstraat **beperkt** tot 4 parkeerplaatsen op het einde van de straat. Parkeren is ook niet meer mogelijk in de Seringenstraat ter hoogte van de toegang tot het park, noch in de Chrysantenstraat vlakbij het plein.

NETWERK VOOR DE ZACHTE WEGGEBRUIKER

De omliggende straten krijgen een **erfaanleg** met bestrating zonder niveaunderschillen. Een strip in een donkerder bestratingmateriaal zorgt voor scheiding tussen auto's en fietsers in tegengestelde richting. Een **brede strook** met robuuste **beplanting** verankert het buurtpark met de wijk. Deze strook scheidt de rijweg van een **wandelzone** van ca 2m20.

STRUCTUURSCHETS

Het studiegebied is dichtbebouwd met vnl. rijwoningen, een kleine KMO zone en enkele handelszaken ten zuiden. Ten noorden/noordwesten is er wel nog vrij veel open ruimte dankzij tuin- en landbouwactiviteiten.

De KMO zone en handelszaken worden voorzien van **groendaken** en '**groene parkeerplaatsen**' (aangelegd met grasdallen).

De fragmenten **braakliggende** open ruimte worden **gesaneerd** en krijgen een nieuwe bestemming als **bosje en/of als buurtpark**.

De visie voor het projectgebied om de woonstraten en pleinen te vergroenen i.f.v. de leefkwaliteit, wordt doorgetrokken naar het hele studiegebied. **Straatbomen**, **robuuste beplanting** en/of **gevelgroen** bepalen het straatbeeld van morgen en vormen **stapstenen** of **lijncorridors** tussen de bosfragmenten en parken.

FAUBOURG, EEN GROENE TOEKOMST TEGEMOET

MASTERPLAN

(1) podium, suggestief spelelement

(2) natuurlijk spelen

(3) natuurlijk spelen

(4) referentiebeeld zithoekje

(5) **schanskorven** gevuld met gerecupereerd puin vormen de **toegangspoort** tot het buurtpark

(6) een **takkenril** doet dienst als omheining voor de **hondenweide**

(7) de **clusterparking** kan ook als **multifunctioneel** plein gebruikt worden (bv. wijkfeesten)

FAUBOURG, EEN GROENE TOEKOMST TEGEMOET

DETAIL JOZEF WAUTERSPLEIN ('het Groene Hof')

(1) infiltratiekom als spelelement

(2) waterbank met bedriegertjes

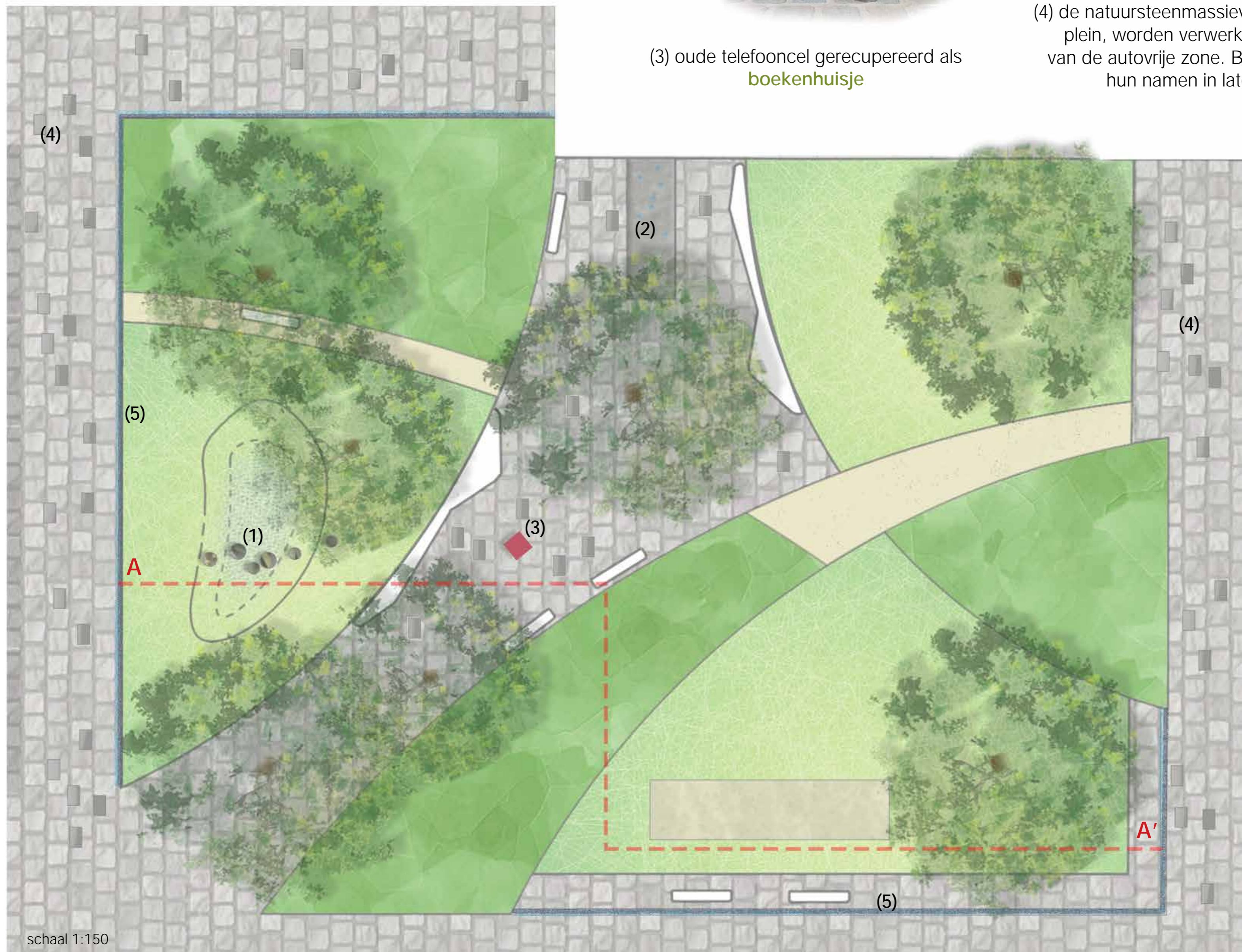

(3) oude telefooncel gerecycled als boekenhuisje

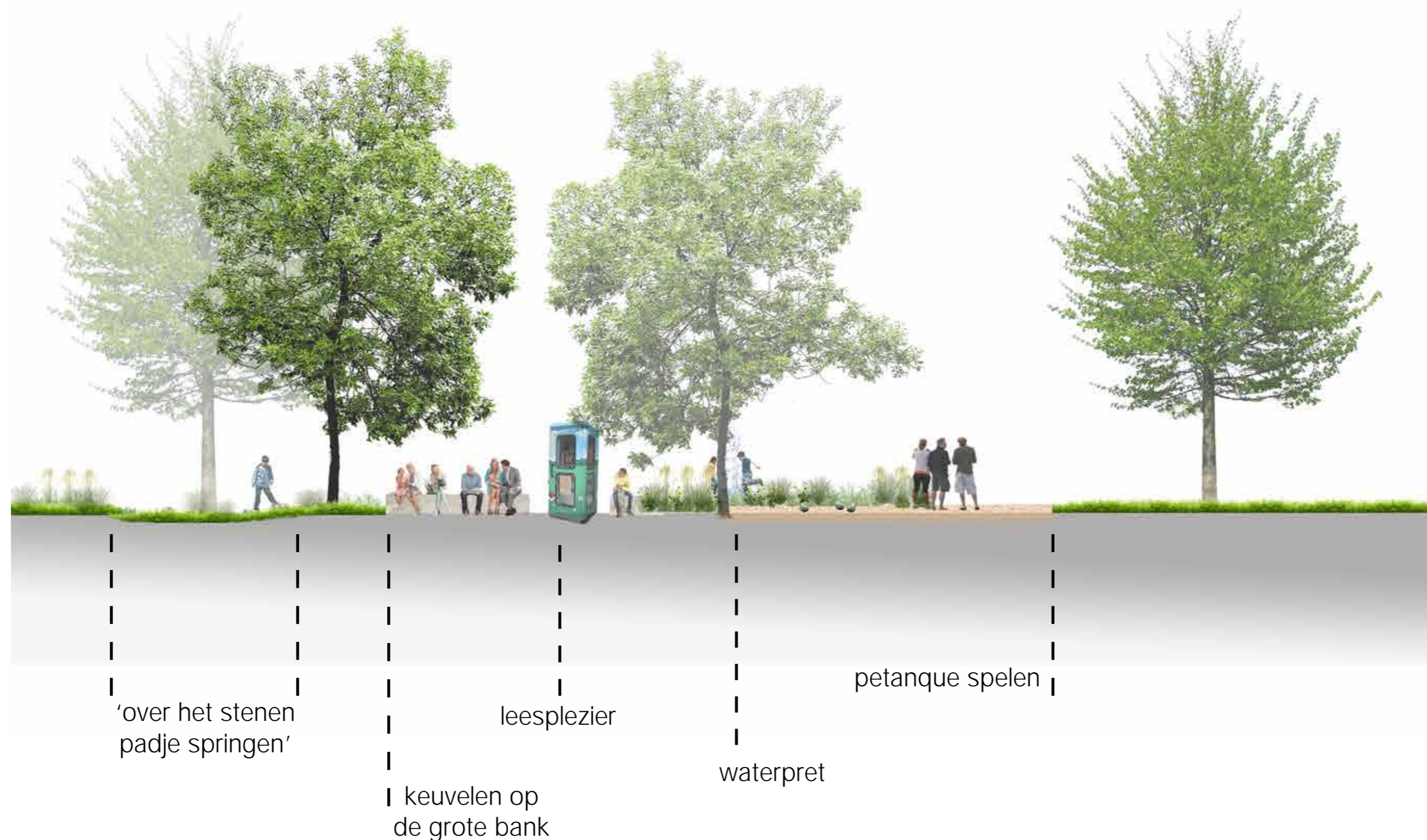
'Walk of Faubourg'

(4) de natuursteenmassieven ter plekke op het plein, worden verwerkt in de bestrating van de autovrije zone. Bewoners mogen er hun namen in laten graveren

Snede A - A' / 'het kloppende hart van Faubourg'

(5) een open goot leidt naar o.a. de infiltratiekom en scheidt het plein van de weg

FAUBOURG, EEN GROENE TOEKOMST TEGEMOET

DETAIL BINNENGEBIED ('Hortus Conclusus')

(1) **snoephagen** van Ribes rubrum, Ribes nigrum, Ribes uva-crispa, Ribes Jostaberry etc. tussen **eetbare bloemen** en **kruiden** ... en **fruitbomen**
De heesters verdoezelen de inijk in de woningen.

(2) de blinde muur, opgefleurd met een **muurschildering**, passend bij het thema

(3) de met druivelaren begroeide pergola definieert de toegang naar de Hortus Conclusus ...

... en de tomaatmengketel vindt hier ook zijn stek

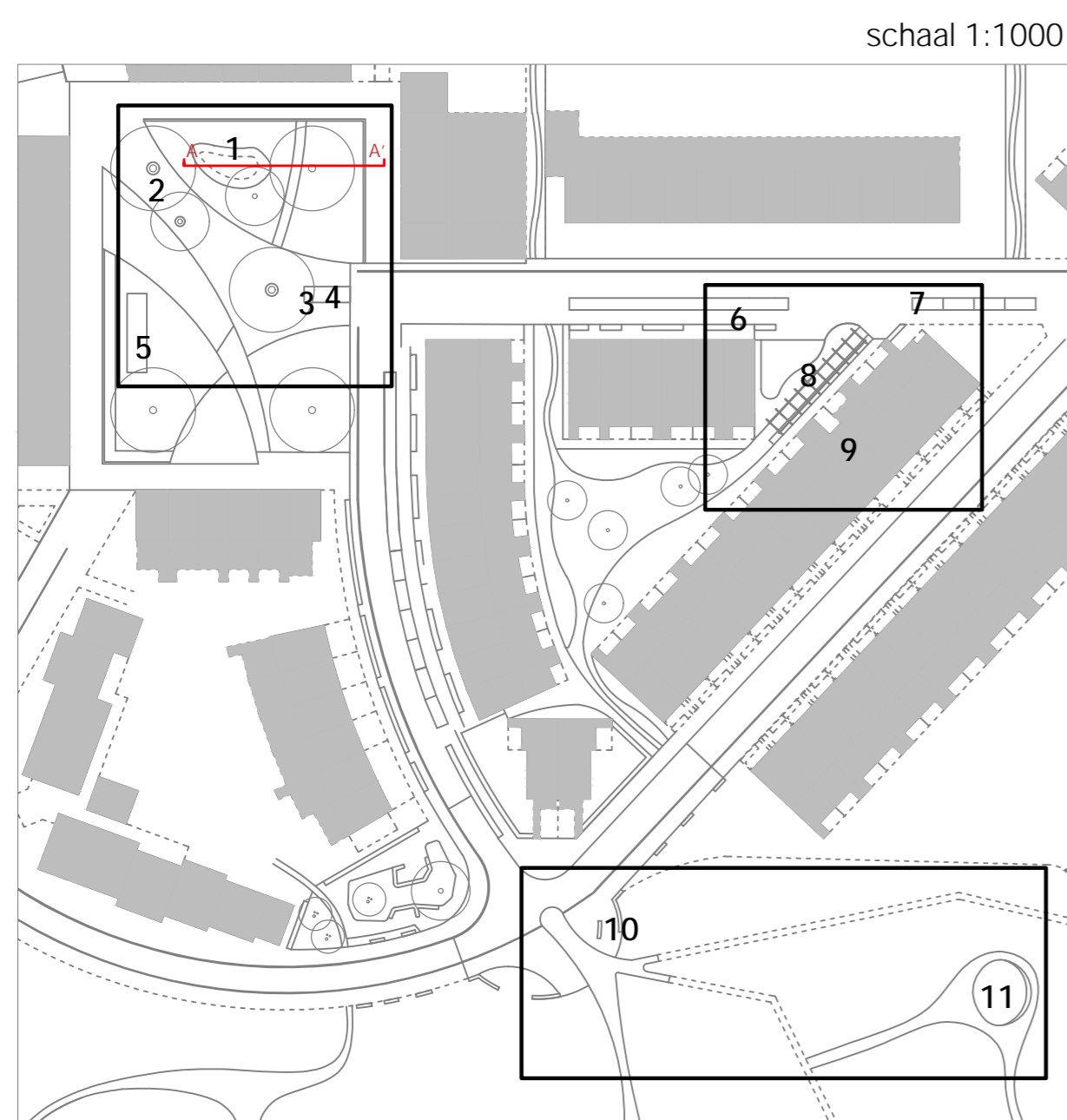
(4) groenten, fruit, vruchten, ... én...
drinkbaar water!

(5) een **slingerbank** (schanskorf met gerecupereerd puin) en een grote picknicktafel, brengt de bewoners samen...

FAUBOURG, EEN GROENE TOEKOMST TEGEMOET

Overzichtsplan

Technische detailleringen

Jozef Wautersplein

1. snede/detail infiltratiekom - pad in komex - bestrating kassei met opbouw (uitgewerkt)
2. uitvergroting legpatroon kassei rond boomrooster (uitgewerkt)
3. snede/detail waterbank - opbouw en ledverlichting - detail/snede pompput (gedeeltelijk uitgewerkt)
4. uitvergroting legpatroon bedriegertjes waterbank
5. detail opbouw petanquebaan

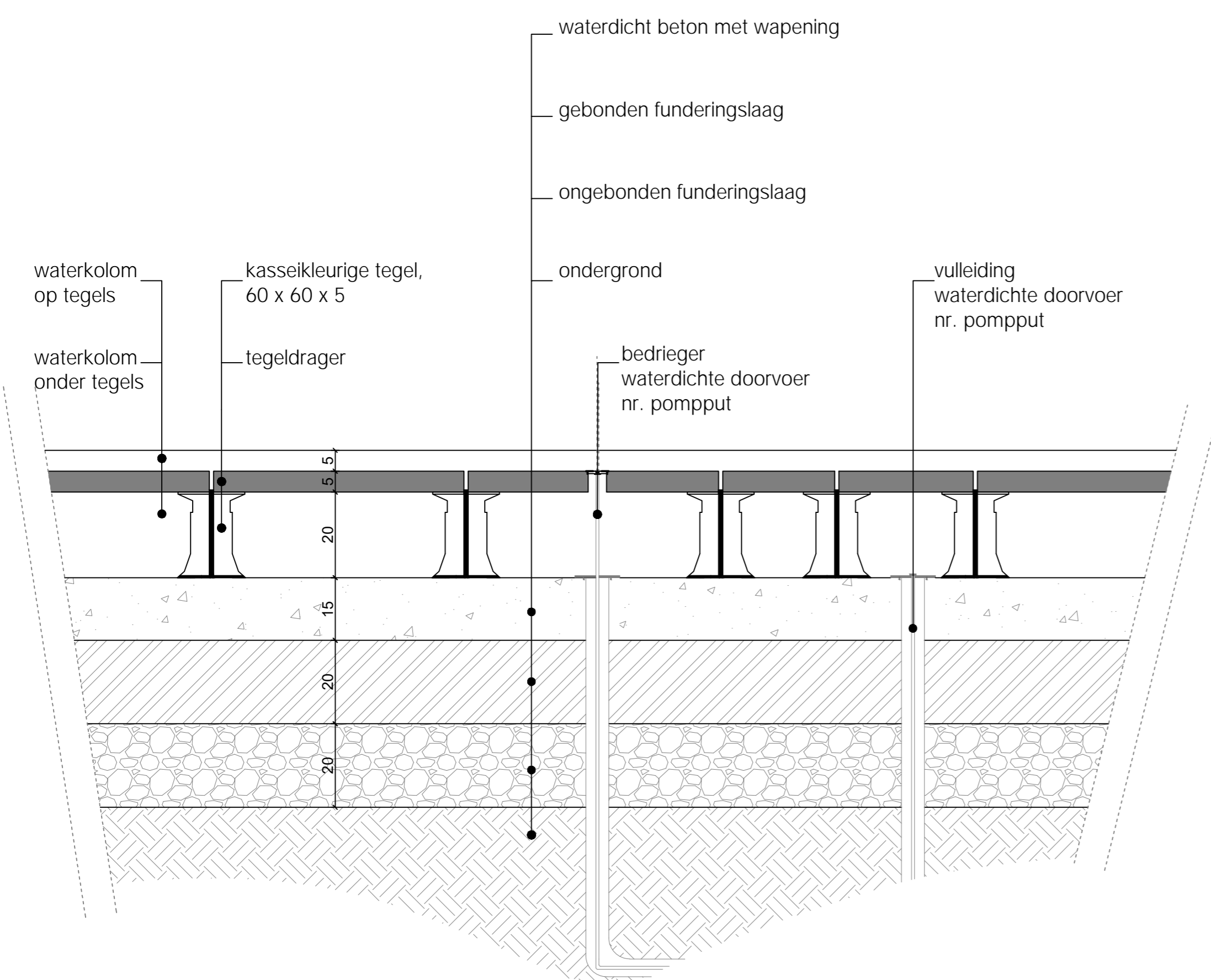
Toegang binnengebied

6. snede/detail overgang poreuze betonstraatsteen - groene infiltratiestrook - kantopsluiting - kassei met grasvoeg met opbouw
7. detail overgang poreuze betonstraatsteen - grasbetontegel met opbouw
8. detail opbouw pergola en uitvergroting (boven - en zijaanzicht met spandraden)
9. detail opbouw extensief groendak

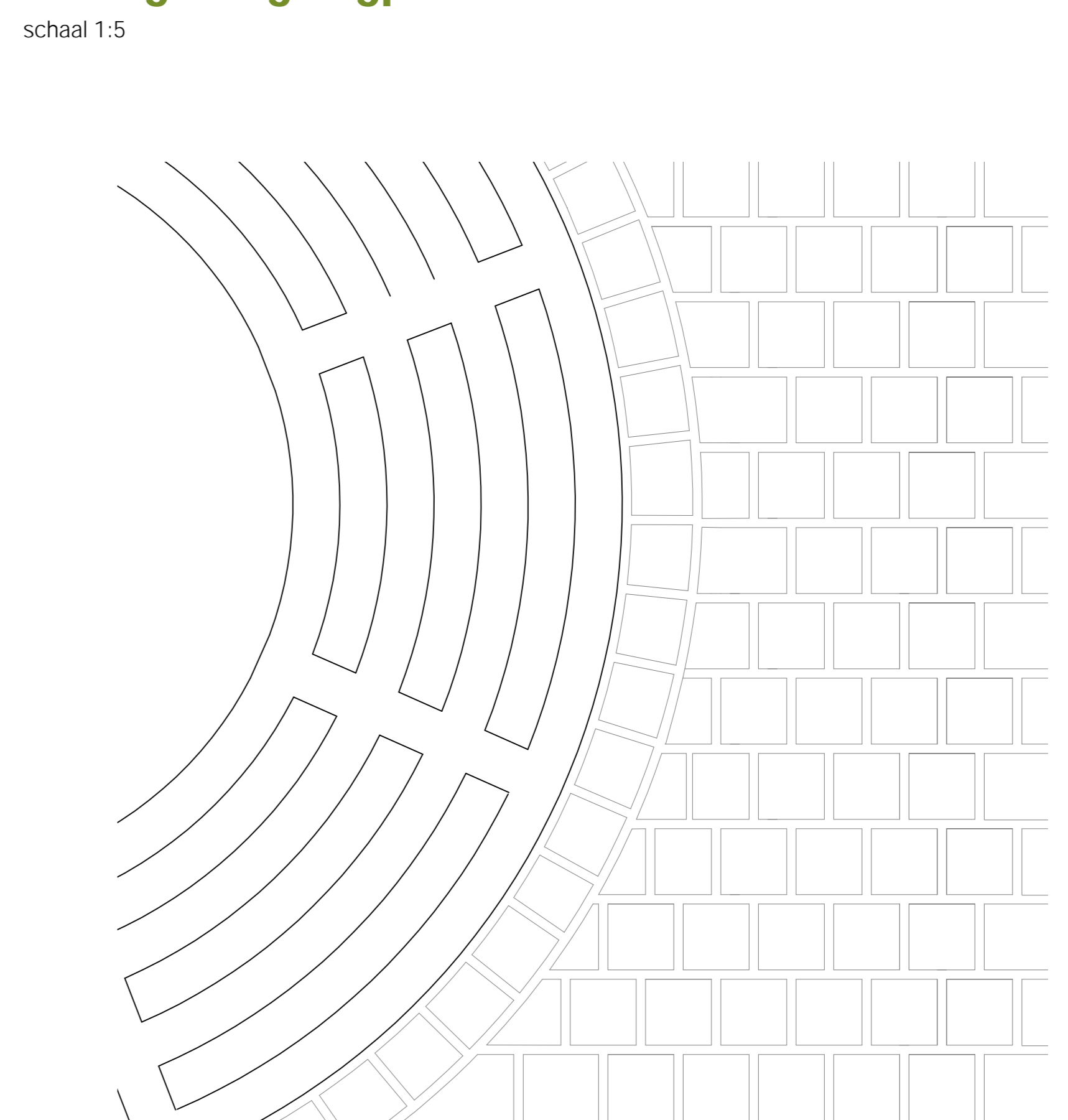
Buurtpark

10. detail opbouw schanskorven van gebroken gerecupereerd puin gevuld met substraat voor beplanting
11. detail keermuur (podium)

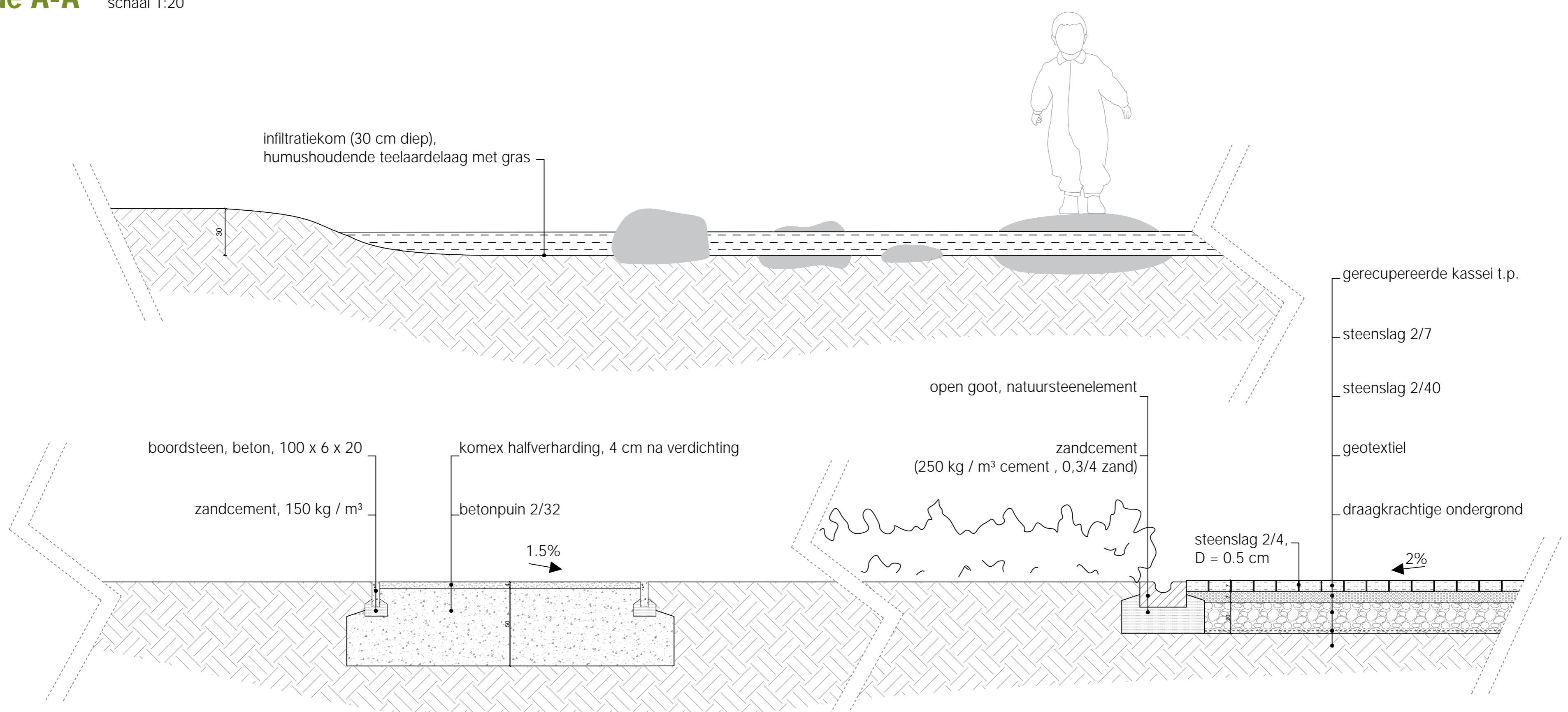
Detail Waterbank schaal 1:10

Uitvergroting: legpatroon kassei aan boomrooster schaal 1:5

Snede A-A' schaal 1:20

FAUBOURG, EEN GROENE TOEKOMST TEGEMOET

Bestaande terreineenheden

Code	Groenvorm	Functie	Soorten	Vitaliteit
Puntvormig - houtige begroeiingen				
P1	solitair	baken/esthetisch	Tilia x europaea (gewone linde)	goed
P2	solitair	esthetisch	Carpinus betulus (haagbeuk)	goed
P3	solitair	baken	Acer pseudoplatanus (gewone esdoorn)	goed
P4	solitair	esthetisch	Acer saccharinum (zilversdoorn)	goed
P5	solitair	esthetisch/biodiversiteit	Paulownia tomentosa (Anna Paulowna)	goed
P6	solitair	esthetisch/biodiversiteit	Platanus x hispanica (gewone plataan)	goed
Lijnvormig - houtige begroeiingen				
L1	bomenrij	geleidend	Acer platanoides 'Columnare' (Noorse esdoorn)	goed
L2	haag	bufferend	Ligustrum ovalifolium 'Aureum' (bonte haagliguster)	goed
L3	haag	structurerend	Taxus baccata (venijnboom)	goed
L4	haag	esthetisch	Carpinus betulus (haagbeuk)	
Vlakkvormig - houtige begroeiingen				
V1	parkrand van bomen en struweel van inheemse heesters (hakhoutbeheer)	bufferend	struweel: Ligustrum ovalifolium (haagliguster), Ilex aquifolium (gewone hulst), Prunus spinosa (sleedoorn), Taxus baccata (venijnboom), Viburnum rhytidophyllum (Japanse sneeuwbal), Hedera helix (klimop) bomen: Tilia platyphyllos (zomerlinde), Platanus x hispanica (gewone plataan), Acer platanoides (Noorse esdoorn),...	goed
V2	heestermassief	esthetisch, structurend	Taxus baccata (venijnboom), Symphoricarpos chenaultii (sneeuwbes), Ilex aquifolium (gewone hulst)	goed
V3	heestermassief	esthetisch, bodembedekkend	Symphoricarpos chenaultii (sneeuwbes), Spiraea japonica (spierstruik)	
Vlakkvormig - kruidige begroeiingen				
V4	grasperk	tredgazon	kruidrijk gras	

Waardering

Uit de groeninventaris blijkt dat er op het Jozef Wautersplein zeven waardevolle grote bomen staan en ook de straatbomen zijn in goede toestand. Voor het overige is er weinig waardevol groen in het projectgebied. De voortuintjes zijn vaak verhard en onverzorgd.

Beplantingsvoorstel

De lokale groenstructuur staat in het teken van het welzijn van de bewoners. Algemeen wordt robuuste en beheersextensieve beplanting gebruikt die een eigen sfeer tracht te creëren in de verschillende deelzones:

'het groene hof'

De beplanting op het Jozef Wautersplein biedt geborgenheid aan de centrale ontmoetingsplek; het hart van het plein. Vaste bodembedekkende machoplanten, hoge en lage siergrassen geven het plein een hedendaagse look en staan garant voor een fraai winterbeeld. De bestaande bomen blijven uiteraard behouden.

Referentiebeeld hoge en lage siergrassen

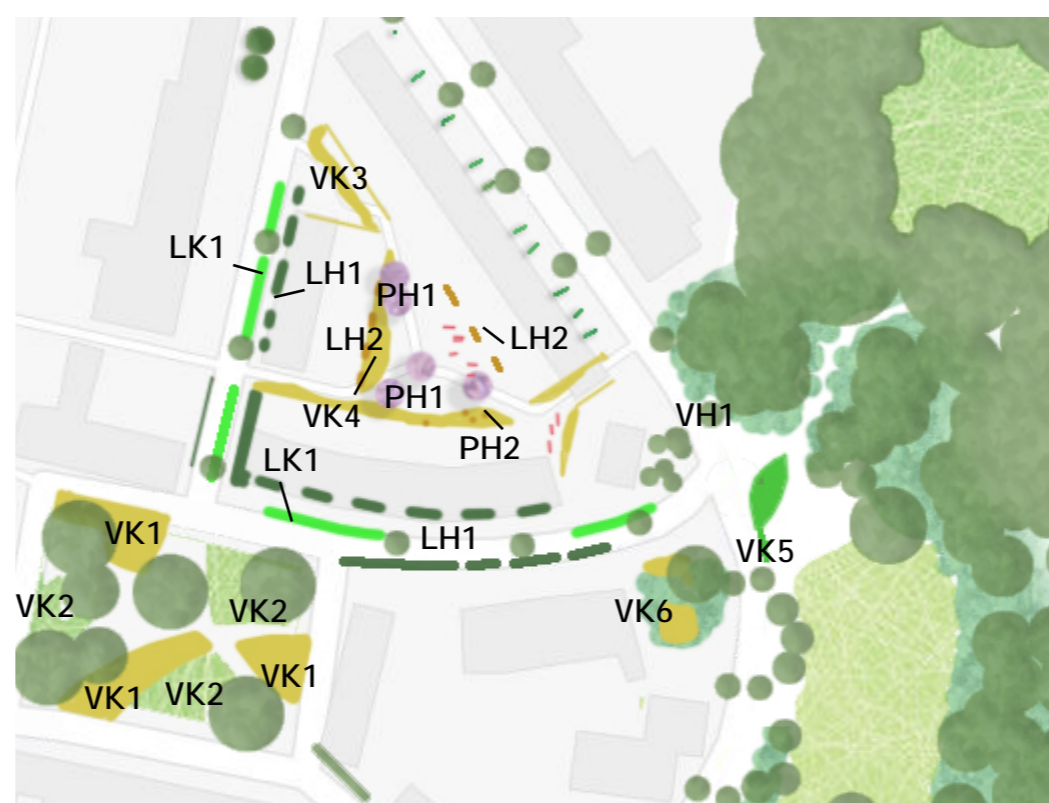

Referentiebeeld winterbeeld

Referentiebeeld macho-beplanting

Gewenste terreineenheden

Code	Gewenste nieuwe terreineenheid
Jozef Wautersplein	
VK1	kruidachtigen, macho-beplanting, bodembedekkend, extensief beheer
VK2	kruidachtigen, tredgazon, extensief beheer
Viooltjesstraat, Chrysantenstraat	
LK1	kruidachtigen (en kleine, lage heesters), watertolererende planten, bodembedekkend, extensief beheer
LH1	houtachtigen, lage hagen
Toegang binnengebied, Viooltjesstraat	
VK3	kruidachtigen, macho-beplanting, bodembedekkend, extensief beheer
Binnengebied	
PH1	bomengroep, fruitbomen
VK4	kruidachtigen, eetbare bloemen en vruchten, kruiden, groenten
LH2	snoephagen, heesters met eetbare bessen
PH2	heesters met eetbare bessen
ter info: moestuinbakken (rood aangegeven)	
Toegang buurtpark	
VK5	robuuste bodembedekkende planten (verwijderd struweel)
VK6	vnl. lage heesters en kruidachtigen, macho-beplanting, bodembedekkend, extensief beheer

'Hortus Conclusus'

De collectieve pluktuin heeft een gezonde en sociale insteek. De bewoners worden aangezet tot eigen groente-kweek en krijgen (al dan niet verhoogde) moestuinbakken. De tuin biedt gezonde voeding dankzij vijf fruitbomen en meerdere heesters met eetbare bessen. Voorjaarsbloesems, vaste beplanting van kruiden en eetbare bloemen zorgen voor extra belevingswaarde.

Collage - sfeerbeeld Hortus Conclusus

de groene (be)geleiders - klimaatadaptief

De sociale woningen krijgen op verschillende plekken gevelgroen, hetgeen het straatbeeld zal verfraaien. De platte daken worden voorzien van een extensief groendak. De brede groenstrook die de voetgangerszone scheidt van de rijbaan, heeft een waterbergend vermogen. Hier wordt kerngroepbeplanting toegepast. De straatbomen blijven behouden.

De (al dan niet verharde) privé-voortuintjes in de Viooltjesstraat en de Chrysantenstraat blijven onaangeroerd. Deze vormen immers ook een facet van het buurtkarakter. De kleine groentrokjes voor de sociale woningen worden wel hervormd tot een eenheid. Lage haagjes bepalen hier de scheiding tussen de voorgevels en de wandelzone.

de 'groene weide'

De onderbegroeiing van de parkrand van park Hazeweide wordt verwijderd ter hoogte van de toegang tot het park. Hierdoor is de toegang van de buurt niet meer gescheiden van de buurt. Verder door in de Chrysantenstraat, blijft de onderbegroeiing van de parkrand wel behouden. De inkom wordt ingericht met schanskorven gevuld met substraat zodat typische beplanting mogelijk wordt.

Collage - sfeerbeeld toegang park (inheemse beplanting, begroeide schanskorven)

FAUBOURG, EEN GROENE TOEKOMST TEGEMOET

Bepantingsplan

Het beplantingsplan betreft de relatie tussen de Viooltjesstraat en de Hortus Conclusus. Hier wordt het beeld bepaald door de met druivellaren begroeide pergola. De privé-tuintjes worden in deze zone opgegeven in ruil voor een mooie publieke ruimte met zitgelegenheid.

In de groenstrook langsheen de woningen wordt kerngroepbeplanting toegepast. Wuivende siergrassen bepalen de sfeer en beperken de inblik in de woningen. Voor de border langsheen de zithoek wordt mozaïekbeplanting toegepast. De keuze gaat naar machobepanting die weinig beheer vragen. De noordmuur wordt begeleid door een strook mono-bodembedekker en klimplanten.

Code	Naam	Hoogte (cm)	Bloeitijdstip												Kleur	#/m ²	Plaats	Maat					
KRUIDIGE BEGROEIINGEN			J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D		O	H	G					
Groenstrook langsheen woningen																							
CaK	Calamagrostis acutiflora 'Karl Foerster' (pluimstruisriet)	100-150																goudkleurige bloempluimen	3				P9
PaH	Pennisetum alopecuroides 'Hameln' (lampepoetsgras)	50																groen-roomwitte bloemaren	6				P9
RFG	Rudbeckia fulgida 'Goldsturm' (zonnehoed)	50-80																goudgele bloemen	6				P9
Cml	Carex morrowii 'Irish Green' (zegge)	30																groen	6				P9
Border langsheen zithoek																							
EpF	Epimedium perralchicum (x) 'Frohneiten' (elfenbloem)	30																geel rood blad, gele bloem	7				P9
PaH	Pennisetum alopecuroides 'Hameln' (lampepoetsgras)	50																groen-roomwitte bloemaren	6				P9
AtB	Aster divaricatus 'Tradescant' (aster)	60																wit	5				P9
RFG	Rudbeckia fulgida 'Goldsturm' (zonnehoed)	50-80																goudgele bloemen	6				P9
Cml	Carex morrowii 'Irish Green' (zegge)	30																groen	6				P9
PaD	Persicaria affinis 'Darjeeling Red' (duizendknoop)	20																roze rood	7				P9
KLIMPLANTEN																							
HaP	Hydrangea anomala petiolaris (klimhortensia)	1000																wit	1				C7.5
VvR	Vitis vinifera 'Romulus' (wijnstok)	800 - 1000																witte druif	1				C7.5

Calamagrostis acutiflora 'Karl Foerster'

Pennisetum alopecuroides 'Hameln'

Rudbeckia fulgida 'Goldsturm'

Carex morrowii 'Irish Green'

Epimedium perralchicum (x) 'Frohneiten'

Aster divaricatus 'Tradescant'

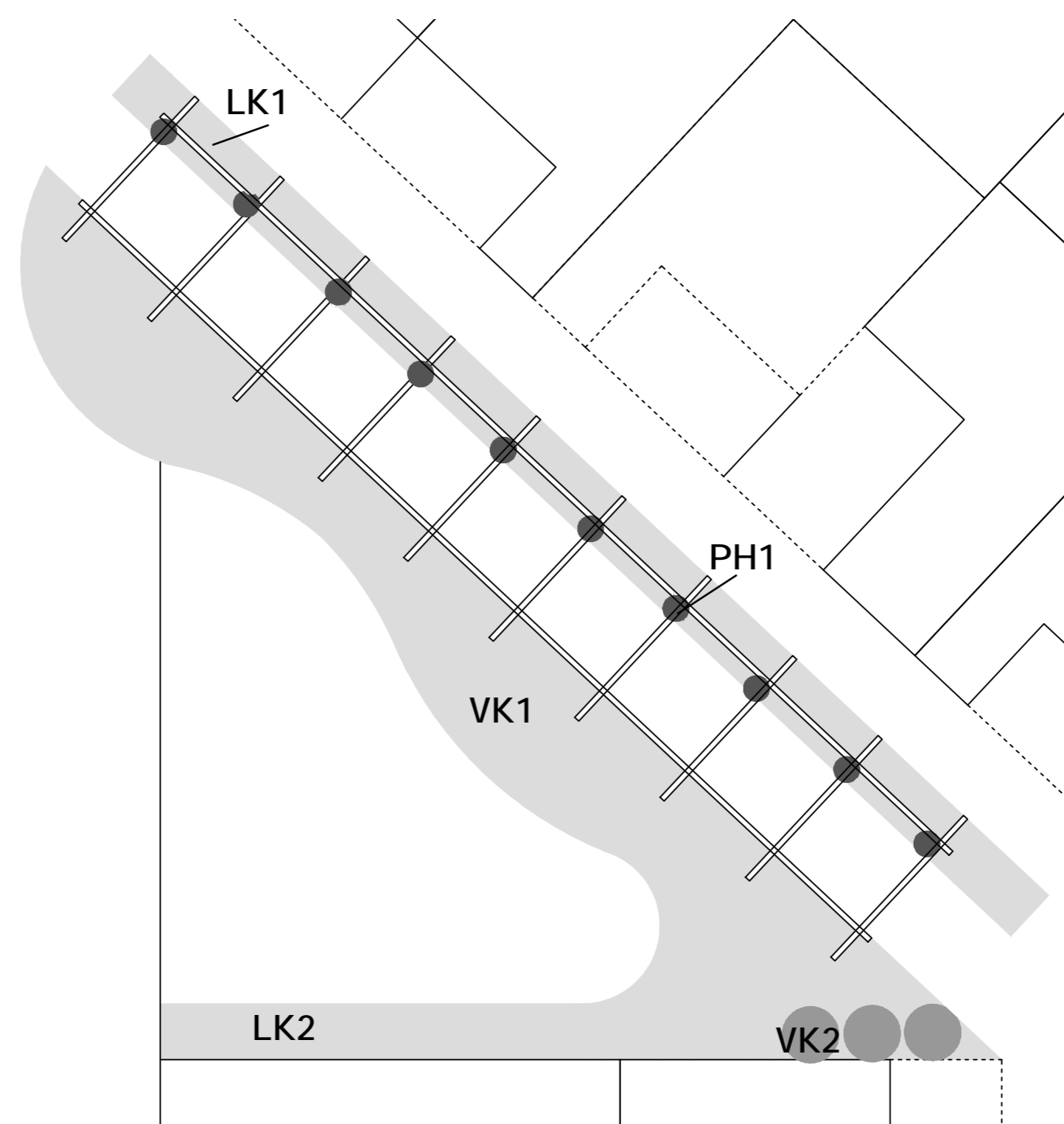
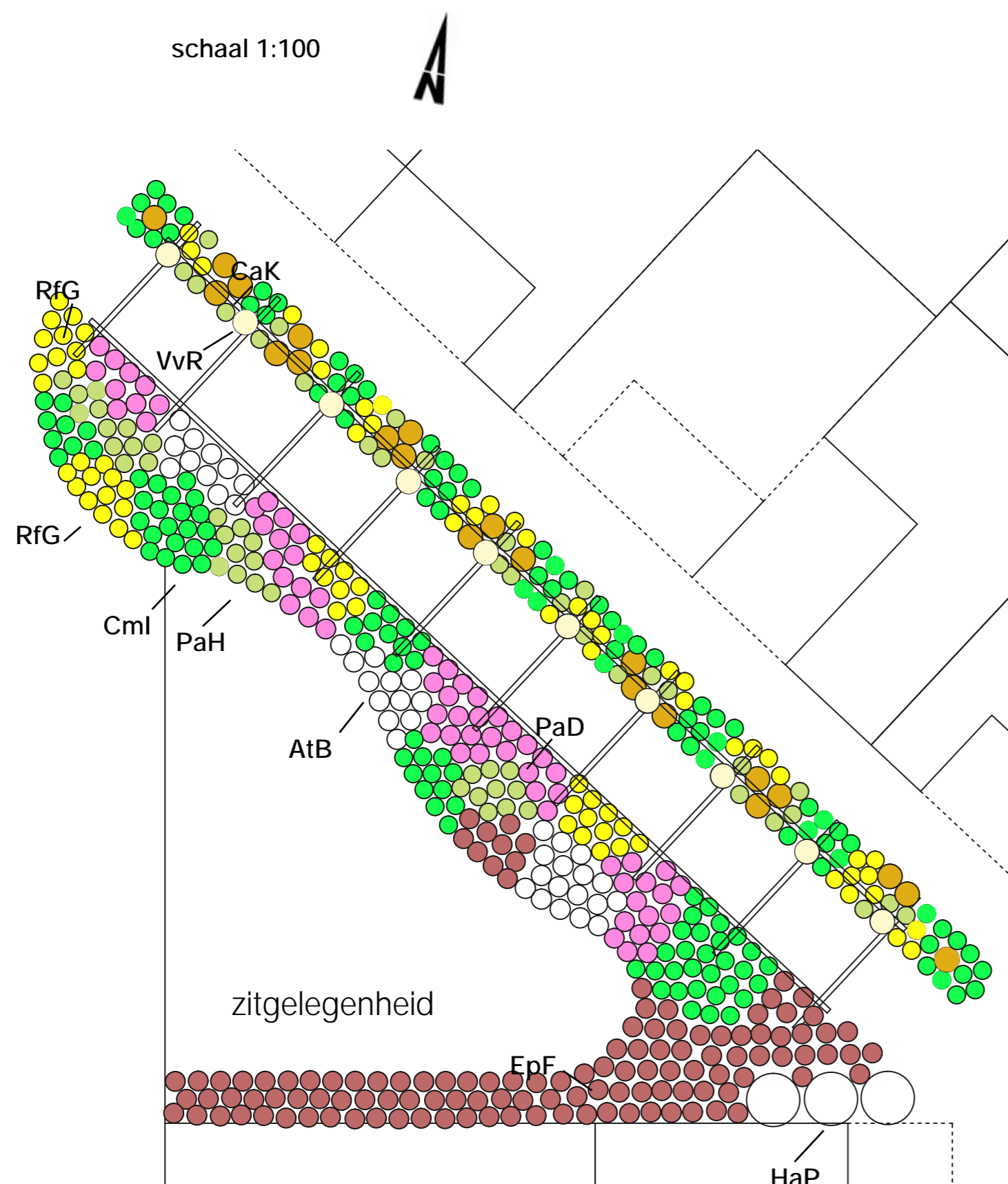
Persicaria affinis 'Darjeeling Red'

Hydrangea anomala petiolaris

Vitis vinifera 'Romulus'

Beheerplan

Code	Groenvorm	Eindbeeld	Aanvangsbeheer (eerste jaar na aanplant)			Overgangsbeheer			Eindbeheer		
			Maatregel	Frequentie	Tijdstip	Maatregel	Frequentie	Tijdstip	Maatregel	Frequentie	Tijdstip
KRUIDIGE BEGROEIINGEN											
LK1	bodembedekkende groenstrook	spel van kerngroepbeplanting	onkruid wieden	8 x per jaar	maa - okt	onkruid wieden	max. 4 x per jaar	maa - okt	onkruid wieden	max. 4 x per jaar	maa - okt
						CaK en PaH: terugknippen	1 x per jaar	maa	CaK en PaH: terugknippen	1 x per jaar	maa
			water geven	occasioneel	bij droogte	water geven	occasioneel	bij droogte	water geven	occasioneel	bij droogte
LK2	bodembedekkende groenstrook	monobepanting	onkruid wieden	8 x per jaar	maa - okt	onkruid wieden	max. 4 x per jaar	maa - okt	onkruid wieden	max. 4 x per jaar	maa - okt
			water geven	occasioneel	bij droogte	water geven	occasioneel	bij droogte	water geven	occasioneel	bij droogte
VK1	extensieve border	spel van mozaïekbeplanting	onkruid wieden	8 x per jaar	maa - okt	onkruid wieden	max. 4 x per jaar	maa - okt	onkruid wieden	max. 4 x per jaar	maa - okt
			water geven	occasioneel	bij droogte	water geven	occasioneel	bij droogte	water geven	occasioneel	bij droogte
KLIMPLANTEN											
VK2	klimplant	muurbedekkend	steun (horizontale kabels duwen de plant tegen de muur)	1 x	bij aanplant	water geven	occasioneel	bij droogte	terugsnoeien als te groot is	occasioneel	na de bloei
			water geven	occasioneel	bij droogte	water geven	occasioneel	bij droogte	water geven	occasioneel	bij droogte
PH1	klimplant	slinger rond pergola	water geven	occasioneel	bij droogte	water geven	occasioneel	bij droogte	water geven	occasioneel	bij droogte
			vormsnoei	1 x	najaar	wintersnoei	1 x per jaar	najaar	wintersnoei	1 x per jaar	najaar